

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

מספר בקשה: 3

לפני כבוד השופטת עדנה יוסף-קוזין

רויטל טלי גוטליב

מבקשת

נגד

יאיר גולן

משיבה

ב"כ המשיב, עו"ד ליעד ורצהיזר

פסק דין

1. לפני בקשת הנתבעת לדחיית התביעה על הסף מכוח חסינותה העניינית בהיותה חברת כנסת.

א. כתב התביעה

2. עניינה של התביעה הוא פיצוי כספי על סך 500,000 ש"ח מכוח חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965, בה תבע חבר הכנסת לשעבר ויו"ר מפלגת הדמוקרטים, מר יאיר גולן, את חברת הכנסת טלי גוטליב בגין חמישה פרסומים.

פרסום ראשון מיום 23.12.2024

3. נטען כי המבקשת אמרה בנאום במליאת הכנסת: "אדון יאיר גולן, נעים מאוד, חברת הכנסת טלי גוטליב אומרת לך בשם החסינות שלה את הדברים הבאים: תקשיב טוב, ראשית, אתה לא נהנה מצו איסור פרסום מהסיבה הפשוטה שלא נחקרת בתיק ריגול. מעניין מאוד למה לא נחקרת בתיק הריגול ... ואני שואלת אותך יאיר גולן, תפוס אותי במילה, למה לא חקרו אותך? מי מאתרג אותך? למה בתיק כל כך נוראי במדינת ישראל שקשור לריגול חמור ולפריצה לתוך בסיס צבאי ... ולא חוקרים אותך? מעניין מאוד יאיר גולן ראש הדמוקרטים, האיש המסוכן ערל הלב הרע ביותר רשע ביותר שאי פעם נתקלתי ... ועכשיו אני מבינה! מאתרגים אותך ... ולמה לא חוקרים אותך בתיק ריגול? מי מאתרג אותך אדון פוליטיקאי שהשם שלך צריך היה להיחקר בתיק הזה? ... למה שומרים עליך? ... בשם החסינות שלי אני מבהירה לך כאן, אנחנו נדרוש הסברים למה? למה לא חקרו

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

אותך בתיק כל כך חשוב לחקירה? ... כיו"ר מפלגה אתה חייב לעם ישראל הסברים לקשר שלך למי שהואשם בישראל בתיק ריגול חמור".

פרסום שני מיום 25.12.2024

4. נטען כי המבקשת אמרה בראיון לערוץ 7: "שמעתי כבר זמן ארוך מאוד על פוליטיקאי שמעורב בפרשיית ריגול ולא נותנים לפרסם את זה. אני כחברת כנסת סוברנית לבצע את עבודתי במסגרת מילוי תפקידי, לחשוף דברים שאסורים לפרסום שבעיניי אין שום הצדקה לאסור פרסומם ... מסתבר שהאתרוג של יאיר גולן הוא הרבה יותר עמוק מזה, כי היו צריכים לחקור אותו בהקשרים מסוימים על הקשר שלו עם המרגל ולא חקרו ולא תשאלו אותו, לא הזמינו אותו לתשאל פתוח ואני רוצה לדעת מי מאתרג אותו ... האיש הזה נהנה מאיתרוג מוזר מאוד שהוא אדם מאוד מאוד מסוכן, ולכן אני רוצה להבין למה איתרגו אותו באותה פרשייה ... יש לי חובה במסגרת מילוי תפקידי להבהיר לעם ישראל שהאדם הזה איש מסוכן מאין כמוהו ... אני אומרת ומבהירה, יש לו איזשהו קשר למרגל, אני לא אומרת שזה קשור לפרשת הריגול ... אבל יש קשר שחייב את החקירה שלו ... שייתן הסברים, בבקשה, שיתכבד ויאמר לי מה יש לו לומר על המרגל ומה הקשר ביניהם".

פרסום שלישי מיום 25.12.2024

5. נטען כי המבקשת אמרה בראיון לערוץ 14: "יש לי חסינות ובדיוק בגלל זה יש לי חובה במסגרת מילוי תפקידי, להביא לקדמת השיח מידע רב חשיבות כדי להבהיר לעם ישראל מי זה יאיר גולן ... אני אומרת שאני יודעת שהוא לא נחקר בפרשת הריגול בדרום, לא נחקר, והיה צורך לגבות ממנו לפחות בתשאל פתוח מידע או עדות ולא עשו את זה ומעניין מאוד למה ... וזה האיש ואם אתה תאיים על המפכ"ל אז אני לא אעמוד מנגד ואני אבדוק ואראה לעם ישראל מי אתה".

פרסום רביעי מיום 1.1.2025

6. נטען כי המבקשת אמרה לערוץ טוב אקטואליה יהודית את הדברים הבאים:

מראיין: "בואי נתחיל מכל מיני שמועות שמתרוצצות על מעורבות של יאיר גולן בפרשת המרגל איקס, מה מה קורה שם, מה מותר לומר בשלב הזה?"

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

המבקשת: "אני לא יודעת מה מותר לומר, אני יכולה להגיד לך מה אני אומרת... לי יש חסינות וככזו אמרתי במליאת הכנסת ואני שבה ואומרת, למה הוא לא נחקר? יש לכל הפחות את השם שלו עולה באיזשהו קשר לא קשור לריגול בהכרח אבל צריך לקבל על זה תשובות למה שיהיה איזשהו שצריך לחקור אותו, אבל מישהו מאתרג אותו..."

מראיין: "השאלה היא האם יש ראיות לכך שהוא לקח את החוק לידי וסייע למי שפגע ביטחון המדינה? זה שהוא שמאלני תלוש זה בסדר, הוא קבל את המקום הראוי לו בבחירות".

המבקשת: "...אני שואלה מה ולמה לא חקרו אותו ולו בתשואול פתוח על הקשר שלו או על ההיכרות שלו עם המרגל? אני רוצה תשובה על זה... צריך היה לחקור אותו ומישהו מאתרג אותו אני רוצה לדעת מי".

פרסום חמישי מיום 9.1.2025

7. נטען כי המבקשת פרסמה ברשתות חברתיות את תגובתה למכתב ההתראה ששלח לה המשיב, באמצעות באת כוחו, ובצירוף דברים נוספים, שיובאו כלשונם להלן:

"יאיר גולן אבי אבות המסיתים והממרידים שקידש שקרים בוטים, שיסוי ושנאת אחים כדרך חיים, שלח לי מכתב התראה לפני תביעה. הוא מאוד עצוב, סיפרתי בכנסת כפי חובתי ובמסגרת מילוי תפקידי שהוא הפוליטיקאי שקשור לתיק הריגול שהוגש בדרום ותהיתי ועדיין תוהה למה לא חקרו אותו ומי מאתרג אותו. גולן ערל הלב המסוכן הוא חלק ממכונת השמדת מדינת היהודים ומבחינתו תמות נפשו עם פלישתים.

מצרפת לכם את תגובתי למכתבו של גולן.
שלום רב,

נסיונו של יאיר גולן אבי אבות המסיתים והממרידים בישראל להטיל עלי אימה לא יעלה בידו.

מי אשר עוד בהיותו בצה"ל אמר כי הוא מזהה סממנים נאציסטיים בחיילנו, מי שעסוק בלהפיץ שקרים בוטים ומשחירים נגד הממשלה,

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

מי שקרא לעשות שימוש בדברים לא חוקיים נגד הממשלה, מי שקרא למרי רחב היקף לרבות שימוש באמצעים לא חוקיים, מי שמקומו מאחורי סורג ובריח על מעשיו ואימרותיו הבזויות והמסוכנות למדינה ובטחונה, מי שהשווה את הסכנה מאוייבנו האכזריים לסכנה מרה"מ (אוי לאוזנים שכך שומעות), מי שפנה לסנאט במכתב מחריד בו הלן ושיקר כי רה"מ מפרק את צה"ל, מי ששיקר ועוד בזמן מלחמה והסית כי רה"מ הוא סכנה לבטחון המדינה, מי שעודד סרבנות שהובילה אותנו לעברי פי פחת!

יאיר גולן על ידיו דם נרצחנו. מי שאמר בגלוי כי יש לעודד סרבנות גם בקרב מתגייסים צעירים ועודד תוך כך, הוא וחבר מרעיו בכללם אהוד ברק, שקמה ברסלר, בוגי יעלון, אחים לנשק, את אויבנו האכזריים לזהות עיתוי לתקיפת עם ישראל באכזריות.

יאיר גולן המסית המסוכן חרט על דגלו להמריד ולשסות בעם ישראל והכל על יסוד שקרים משוללי יסוד שמחלישים את חוסנה של המדינה וחוסנו של צהל.

גולן המסית המסוכן העז בזמן מלחמה ולעיני אויבינו לקרוא ולעודד סרבנות כשלוחמינו בשדה הקרב, והכל משיקולים פוליטיים נחותים. עוד העז האיש הרע הזה להסית נגד הציבור הדתי לאומי שאיבד את טובי בניו במלחמת הקיום בה אנו מצויים.

גולן אף אמר ברוב גועליותו כי יש לגאול את ישראל מהמחלה הממארת שנקראית נתניהו.

וזה רק על קצה קצהו של מזלג.

כחברת כנסת ובמסגרת מילוי תפקידי אני אזהיר את עם ישראל מיאיר גולן המסוכן למדינה לבטחונה ולהגדרתה.

אינני מתייחסת לגוף מכתבו של גולן מרשך השקרן. דבריי במליאה ברורים מאד.

הוא לא יטיל עלי אימה ולא ישתיק אותי.

יאיר גולן מאותרג באופן מדאיג.

העובדה כי לא נחקר בתיק הריגול ולו בתשאול פתוח מעוררת פלצות.

עוד אני תוהה איך לא נחקר גולן על שלל העבירות אותן ביצע לרבות איומים על מפכ"ל המשטרה והסתה לרצח רה"מ.

דבריי המובהקים בכנסת חוסים תחת חסינות פרלמנטרית מהותית וממילא לא ניתן לתבוע בגינם.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

יאיר גולן הוא חלק ממכונת השמדת מדינת ישראל על דרך החלשה ועל דרך שמירה ועידוד שנאה ומקומו בכלא. אני אמשך לפעול כפי חובתי וזכותי גם יחד למען העם והארץ ולא אחשוש ולו לרגע מפוליטיקאים מסוכנים כדוגמת יאיר גולן. אוי לנו לכולנו אם האדם ערל הלב הזה יהיה בכנסת ישראל. ולך כעורכת דין אני ממליצה לכל הפחות לקרוא את סעיף 1 לחוק החסינות, ואת הפסיקה הבלתי רלוונטית שהבאת במכתבך. לא מתישים אותי ולא מפחידים אותי. שיטתכם הבזויה להעז לפנות לחברת כנסת ולנסות להפחידה לא מטרידה אותי כלל ועיקר. אל תפני אלי יותר. טלי גוטליב, ח"כ"

8. בכתב התביעה נטען כי המבקשת קשרה את המשיב ל"פרשת ריגול חמור" ולמרגל עצמו, טענה כי יש לחקור את המשיב בעניין, וכי הסיבה שאינו נחקר היא שהוא "מאותרג". עוד נטען כי מדובר בעלילת דם שתכליתה השחרת שמו של המשיב למען ניגוח פוליטי, וכי תאוריית הקשר שהפיצה המבקשת אודות הקשר בין המשיב ובין אותו מרגל, לכאורה מתפשטת כאש בשדה קוצים. עוד נטען בכתב התביעה כי הפרסומים הנ"ל עלולים להשפיל ולבזות את המשיב בגין מעשים ותכונות המיוחסים לו, לעשותו מטרה לבוז או ללעג מצד הבריות, ואף לפגוע במשלח ידו, ולפיכך מהווים לשון הרע.

ב. טענות הצדדים בסוגיית החסינות

ב(1) טענות המבקשת

9. לטענת המבקשת, לבית המשפט אין סמכות להסיר חסינותו של חבר כנסת וכן אין לבית המשפט סמכות להידרש לתביעת המשיב. לטענתה, צווי בית המשפט אינם חלים עליה עת עומדת לה חסינות מוחלטת.

10. המבקשת הוסיפה וטענה כי החסינות המהותית מאפשרת לחבר כנסת למלא את תפקידו ולייצג את ציבור בוחריו מתוך ביטוי חופשי ומלא לדעותיו והשקפותיו ללא חשש וללא מורא. לטענתה, הגשת התביעה היא ניסיון להטיל עליה אימה ולהשתיקה בניגוד לחסינות המוחלטת הקנויה לחבר כנסת.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

11. עוד טענה המבקשת כי כל מעשיה, אמירותיה, ודבריה ביחס למשיב נאמרו במסגרת תפקידה כחברת כנסת ולמען תפקידה כחברת כנסת. לטענתה, דבריה הם אמת והם מהווים הבעת דעה אודות התנהלות המשיב. כן טענה כי הביעה עמדתה בנאומיה במליאת הכנסת ובראיונות בתקשורת בתפקידה כחברת כנסת, וברשתות שונות המשמשות במה לקשר עם בוחריה ותומכיה, ובמה להבעת דעותיה בהקשר למצב במדינת ישראל.

ב(2) טענות המשיב

12. המשיב טען כי הפעלת הסמכות לסילוק על הסף צריכה להיעשות בזהירות רבה ורק במקרים הקיצוניים בהם ברור כי בשום פנים ואופן אין המשיב יכול לקבל, על יסוד הטענות המבססות את תביעתו, את הסעד המבוקש. כן טען כי די בכך שקיימת אפשרות, אפילו קלושה, שעל פי העובדות המהוות את עילת התביעה, יזכה בסעד אותו הוא מבקש, כדי שהתביעה לא תימחק.

13. המשיב הוסיף וטען כי הבקשה לסילוק על הסף הוגשה ללא תצהיר לתמיכה בטענות העובדתיות המפורטות בה, וכי מטעם זה בלבד ניתן לדחותה.

14. לטענת המשיב, חוק החסינות אינו מקים מחסום דיוני להגשת תביעות נגד חברי כנסת. לטענתו, הלכה היא כי כאשר מועלית טענת חסינות, בית המשפט יבחן בכל מקרה ומקרה את העובדות, ויכריע האם יש מקום להעניק את החסינות אם לאו. לטענתו, תביעה זו עניינה בהפצת תיאוריית קשר על ידי המבקשת, הקושרת את המשיב לפרשת הריגול ולמרגל עצמו. זאת במספר הזדמנויות, והחסינות הפרלמנטרית לא חלה על הפרסומים נושא התביעה.

15. המשיב הוסיף וטען כי על פי הודאת המבקשת עצמה, הפרסומים לא נעשו בספונטניות או ב"להט הרגע", ומדובר בפרסומים מתוכננים ומכוונים. כן טען כי הפרסומים נושא התביעה אינם בבחינת "הבעת דעה" או "עמדה", כי אם ב"חשיפת מידע" לכאורה אשר "מוסתר מהציבור". לטענתו, הפרקטיקה של הפצת חדשות כזב, אינה חוסה תחת תכלית החסינות הפרלמנטרית, שכן לא זו בלבד שאין בה כדי לייצג נאמנה את ציבור בוחריה או לקדם את השיח הדמוקרטי, היא פוגעת בהם אנושות.

ג. מסגרת נורמטיבית

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

16. סעיף 17 לחוק יסוד: הכנסת קובע כי **"לחברי הכנסת תהיה חסינות; פרטים ייקבעו בחוק"**. החסינות העניינית של חברי הכנסת (המכונה גם חסינות "מהותית" או "מקצועית"), מוסדרת בסעיף 1 לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (להלן: **"חוק החסינות"**), הקובע: **"חבר הכנסת לא ישא באחריות פלילית או אזרחית, ויהיה חסין בפני כל פעולה משפטית, בשל הצבעה, או בשל הבעת דעה בעל פה או בכתב, או בשל מעשה שעשה - בכנסת או מחוצה לה - אם היו ההצבעה, הבעת הדעה או המעשה במילוי תפקידו, או למען מילוי תפקידו, כחבר הכנסת"**. החסינות העניינית בהקשר עוולת לשון הרע מוזכרת בסעיף 13(1) לחוק איסור לשון הרע, הקובע כי פרסום המוגן לפי סעיף 1 לחוק החסינות לא ישמש עילה למשפט פלילי או אזרחי.

17. החסינות העניינית ניתנת לחבר הכנסת על מנת שיוכל **"למלא נאמנה את תפקידו ולייצג את ציבור בוחריו תוך מתן ביטוי חופשי ומלא לדעותיו ולהשקפותיו, ללא חשש וללא מורא כי הדבר עלול לעלות לו בהרשעה פלילית או בחיוב כספי אישי בהליך אזרחי"**. (בג"ץ 11225/03 ח"כ בשארה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד (4) 287, 300, להלן: **"עניין בשארה"**). החסינות העניינית אינה מוחלטת, שכן היא מתנגשת עם עקרונות יסוד אחרים, כגון עקרון שלטון החוק ועקרון השוויון. (עניין בשארה, עמ' 301). גבולותיה הוגדרו בחוק כך שחבר כנסת ייהנה מחסינות עניינית אם הבעת הדעה הייתה **"במילוי תפקידו או למען תפקידו כחבר כנסת"**. למילים **"במילוי תפקידו או למען תפקידו כחבר כנסת"** ניתנה פרשנות רחבה. כאמור בפסיקה, יריעת החסינות העניינית הנוהגת בישראל, רחבה יותר בהיקפה מזו הנוהגת בארצות אחרות בעלות משטר דומה. (בג"ץ 620/85 ח"כ מוחמד מיעארי נ' יו"ר הכנסת, ח"כ שלמה הלל, פ"ד מא(4) 169, 205; עניין בשארה, עמ' 301; ע"א (חי) 29466-01-15 ח"כ מירי רגב נ' גילי גולן, פס' כה-כו' (1.7.2015)).

18. בית המשפט נדרש להחליט בכל מקרה לעובדותיו אם יש מקום למתן החסינות אם לאו. מבחן האיזון אשר יגשים את התכליות השונות של חוק החסינות הוא מבחן **"מתחם הסיכון הטבעי"**, כמוסבר בעניין בשארה, פסק דינו של כבוד הנשיא א' ברק:

"לדיבור 'במילוי תפקידו, או למען מילוי תפקידו, כחבר הכנסת' שבסעיף 1(א) לחוק החסינות יש ליתן את המשמעות שתגשים את תכליתו. ... חסינות זו לא ניתנה לחברי הכנסת לרווחתם האישית. אין היא פריבילגיה שלטונית שחבר הכנסת נהנה ממנה מתוקף מעמדו הרם. החסינות העניינית ניתנה לחברי הכנסת כדי להבטיח אינטרסים ציבוריים חיוניים. ראשית, חסינות זו חיונית כדי להבטיח את זכותם של האזרחים כולם לייצוג פוליטי מלא ואפקטיבי. ... הגנה זו חיונית

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

היא בעיקר לאזרחים חברי קבוצות המיעוט באוכלוסייה. ... שנית, החסינות העניינית חיונית היא כדי להבטיח שוק חופשי של רעיונות ודעות. גם כאן חשובה חסינות זו במיוחד כאשר מדובר בדעות וברעיונות מרגיזים ומקוממים, והיא דרושה במיוחד לנבחרי ציבור המבטאים דעות הנתפסות ככאלה בעיני רוב הציבור. שלישית, וכתוצאה מהאמור עד עתה, החסינות העניינית חיונית היא כדי להבטיח את אופיו הדמוקרטי של השלטון. ... מנגד אין להתעלם מהתכליות (הכלליות) האחרות של חוק החסינות. ככל חוק אחר, הוא נועד להגשים את שלטון החוק – לרבות שלטון החוק בחברי הגוף המחקק – ואת השוויון בפני החוק. כיצד ייפתרו ניגודים אלה? נקודת האיזון הראויה בין תכליות אלה היא נקודת האיזון המשתקפת במבחן "מתחם הסיכון הטבעי" שעליו עמדה חברתי. החסינות העניינית תעמוד לחבר הכנסת רק באותם מקרים שבהם הפעולה הבלתי חוקית נופלת בגדר מתחם הסיכון שהפעילות החוקית כחבר כנסת יוצרת מטבעה ומטיבה (ראו פרשת פנחסי, בעמ' 686-687). " (עמ' 322).

19. מתחם החסינות העניינית וגבולותיה אובחנו בבג"ץ 1843/93 רפאל פנחסי, סגן שר וחבר-כנסת נ' כנסת ישראל, פ"ד מט(1) 661 (להלן: "עניין פנחסי"), כבוד המשנה לנשיא א' ברק, כך:

"... תפקידו של חבר הכנסת משתרע על פעולות מותרות בלבד. עם זאת, פעולות מותרות אלה יוצרות מטבען אפשרויות של גלישה לבלתי חוקית ובלתי ראוי ובלתי חוקי. גלישה זו תזכה לחסינות עניינית אך ורק באותם מקרים שבהם הפעולה הבלתי חוקית נופלת לגדר מיתחם הסיכון שהפעילות החוקית כחבר-כנסת יוצרת מטבעה ומטיבה. אכן, סביב תפקידו כדין של חבר הכנסת מצוי מיתחם של התנהגות, המשתרע על כל אותן פעולות אסורות – שאינן חלק מתפקידו של חבר הכנסת – אך אשר התאוצה של ביצוע התפקיד יוצרת סיכון שהוא טבעי לתפקיד. כך, למשל, תפקידו של חבר הכנסת הוא לשאת נאומים בעניינים מדיניים. בדבריו אסור לו להוציא לשון הרע. עם זאת, הוצאת לשון הרע נמצאת בתחום הסיכון של חבר הכנסת, אשר צריך לשאת נאומים רבים ולא תמיד יכול לבדוק את העובדות כהווייתן. כמובן, על חבר הכנסת מוטלת החובה להימנע מביצוע של פעולות אסורות אלה. עם זאת, פעולות אלה כה קשורות ושזורות בתפקידו, עד כי קיים

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

החשש כי אם חבר הכנסת יידרש ליתן את הדין על פעולות בלתי חוקיות אלה, הדבר ישפיע במישרין על יכולתו לבצע את תפקידיו כחוק ויגביל אותה. ודוק: החסינות בהיקפה זה לא נועדה לעודד את חבר הכנסת לבצע פעולות אסורות. מטרתה לעודד אותו לפעול כראוי בביצוע תפקידיו כחבר הכנסת. ...אכן, החסינות העניינית לא נועדה להוות מכשיר לניצול לרעה. היא נועדה להוות מגן מפני הימנעות מריסון עצמי מזיק. ... החברות בכנסת אינה הופכת "לעיר מקלט" לחברי-כנסת המבצעים עבירות פליליות תוך כדי ביצוע תפקידם כחברי-כנסת. חבר-כנסת אינו רשאי, תוך כדי ביצוע תפקידו כחבר-כנסת, להפר את החוק בריש גלי ובאופן הפגנתי ולטעון לחסינות עניינית. חבר-כנסת אינו רשאי לתכנן מראש התנהגות פלילית מתוך מחשבה שהחסינות תעמוד לו. עם זאת, החברות בכנסת מחסנות את חברי הכנסת מפני פעולות אסורות שהן בגדר "סיכונים מקצועיים". העוסק בנאומים מצוי בסיכון גבוה להיתפס באיסורים הקשורים בלשון הרע או בהסתה. החסינות העניינית נועדה ליתן לו חסינות בתחום סיכון זה. בכך מושג איזון ראוי בין הצורך לקיים שלטון חוק ושוויון הכול בפני החוק לבין הצורך להבטיח עצמאותו וחופש פעולתו של חבר הכנסת ובכך גם את תיפקודה של הכנסת."

בעניין פנחסי הוגש נגד חבר הכנסת כתב אישום בשל עבירות שעניינן רישום כוזב במסמכי תאגיד, ניסיון לקבל דבר במרמה, קשירת קשר לביצוע פשע והצהרה כוזבת, ונקבע כי התנהגותו של חבר הכנסת כאמור בכתב האישום, אם תוכח במשפט, אינה חוסה תחת כנפי החסינות העניינית.

20. החברות בכנסת מחסנות, אפוא, את חברי הכנסת מפני פעולות אסורות שהן בגדר "סיכונים מקצועיים". בהתאם, גלישה לביצוע פעולות בלתי ראויות או בלתי חוקיות תזכה לחסינות עניינית באותם מקרים שבהם הפעולה הבלתי חוקית נופלת לגדר מתחם הסיכון שהפעילות החוקית כחבר כנסת יוצרת מטבעה ומטיבה. מן העבר השני, התבטאויות או פרסומים של חבר כנסת שיש בהם לשון הרע, יחרגו מ"מתחם הסיכון הטבעי" שמעניקה חסינות עניינית לחבר הכנסת, אם נעשו לטובת מטרה פסולה שאינה קשורה לתפקידו של חבר הכנסת.

21. סקירת הפסיקה מעלה כי תביעות שעניינן לשון הרע בגין התבטאויות של חברי כנסת, נדחות רובן ככולן על הסף מטעמי חסינות. (ת"א (ת"א) 70065-11-19 ניר חפץ נ' אמיר אוחנה (15.6.2021); ת"א (י-ם) 64735-04-21 ח"כ איתמר בן גביר נ' ח"כ יאיר גולן

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

(31.12.2021); ת"א (י-ם) 17496-02-22 **אביר קארה נ' רחמים בן יהודה** (8.5.2022); ת"א (נת') 33783-09-22 **סאיד עיסא נ' חה"כ איתמר בן גביר** (1.3.2023)).

22. בנסיבות בהן חבר כנסת הגיש תביעה עיקרית והוגשה נגדו תביעה שכנגד, או בנסיבות בהן הוגשו תביעות הדדיות, תביעות לשון הרע נגד חברי כנסת לא נדחו על הסף מטעמי חסינות. ראו ע"א (חי') 29466-01-15 **ח"כ מירי רגב נ' גילי גולן** (1.7.2015): **"מקרה זה שבו חבר/ת הכנסת החליטו, מיוזמתם ומטעמיהם, כי יש מקום לנקוט הליך משפטי, לא יהא זה נכון, כך אנו סבורים, להצר את ההליכים המשפטיים העומדים לרשותו של הנתבע אשר רשאי במסגרת התגוננותו מפני התביעה שהוגשה כנגדו, להגיש תביעה שכנגד. אנו סבורים, כי מצב דברים זה שונה מהליך משפטי שבו מוגשת תביעה וננקט הליך משפטי כנגד חבר/ת הכנסת שכן אז זכותם תהא לעתור לדחיית התביעה כנגדם ככל שמתקיימים תנאיו של סעיף 1(א) של חוק החסינות."** (פס' ל"ו). (דוגמאות נוספות: ת"א (רמ') 4667-12-23 **ח"כ צבי ידידיה סוכות נ' האלוף (בדימוס) דן הראל** (22.8.2024); ת"א (ק"ג) 53946-08-24 **אלמוג כהן נ' אורי אגוז** (6.2.2025); ת"א (רמ') 9130-06-24 **בנימין נתניהו נ' גונן בן יצחק** (12.3.2025)).

ד. מן הכלל אל הפרט

23. כמפורט להלן, למבקשת עומדת החסינות.

ד(1) האם ניתן להכריע בטענת הסף בשלב זה ומבלי בירור עובדתי מקדים?

24. התשובה לשאלה זו חיובית. ראשית, משהועלתה טענת חסינות יש לבררה בהזדמנות הראשונה. שכן גם בניהול ההליך המשפטי יש פגיעה בחבר הכנסת (ראו ת"א (י-ם) 64735-04-21 **ח"כ איתמר בן גביר נ' ח"כ יאיר גולן**, פס' 39-41 (31.12.2021)). שנית, השאלה העומדת לדיון היא האם הדברים נאמרו בעת מילוי תפקידה של המבקשת או למען מילוי תפקידה כחברת כנסת, ובראי הפסיקה, כאמור, האם המקרה הקונקרטי מצוי ב"מתחם הסיכון הטבעי" או שמדובר בהתבטאויות שיש להסיר מהן את הגנת החוק. לצורך ההכרעה יש לדון בשאלות כגון: מה היו נסיבות ואופי הפרסומים? האם הדברים נאמרו או נכתבו לצורך מטרה פסולה העומדת בפני עצמה? האם המבקשת ניצלה לרעה חסינותה? האם היה תכנון מראש בפרסום? שאלות אלו ניתנות לבירור על בסיס הפרסומים, אשר לגבי תוכנם כמו גם לגבי הנסיבות בהן הם נעשו אין מחלוקת, וכן על יסוד הטיעונים המשפטיים.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

25. נוסף לאמור, מאחר שעסקינן בבקשה לסילוק על הסף, לצורך הדיון בטענת החסינות, נקודת המוצא היא ההנחה כי המשיב ירים את הנטל להוכיח את מלוא טענותיו העובדתיות בכתב התביעה. מסיבה זו גם אין צורך בצירוף תצהיר מטעם המבקשת. (ראו: ת"א (ת"א) 13390/03 גבריאלי ענבל נ' פריצקי יוסף, פס' 5 (11.9.2003); ת"א (י-ם) 64735-04-21 ח"כ איתמר בן גביר נ' ח"כ יאיר גולן, פס' 45 (31.12.2021); ת"א (י-ם) 17496-02-22 אביר קארה נ' רחמים בן יהודה, פס' 14 (8.5.2022)). לאור נקודת מוצא זו, ההנחה לצורך הדיון היא כי כל אשר יוחס למשיב על ידי המבקשת בפרסומיה אינו אמת, והוא בא בגדר לשון הרע.

ד(2) האם ההתבטאויות נעשו במסגרת תפקידה של המבקשת כחברת כנסת?

ד(2)(א) מבוא

26. המחלוקת נוגעת לפרסומים אשר הובאו לעיל, בהם המבקשת קשרה את המשיב לפרשת ריגול או למרגל, וטענה כי המשיב לא נחקר בנושא משום שהוא "מאותרג". לטענת המבקשת, הדברים נאמרו במסגרת מילוי תפקידה ולמען מילוי תפקידה כחברת כנסת. לטענתה, דבריה היו הבעת דעתה על כך שהמשיב הוא "חלק מהאשמים באירועי תופת אוקטובר 2023". לטענתה, המשיב הפיץ "שקרים בוטים והפחדות איומות" ש"הביאו להחלשת עוצמת העם ועוצמת צה"ל תוך עידוד וקריאה לסרבנות ואי ציות, והכל לנגד אויבי מדינת ישראל אשר חיכו לשעה הנכונה לזנב ולפגוע קשות באזרחי ישראל". המבקשת טענה בבקשתה כי עשתה פרסומיה משום ש"בידיו של המרגל בעניינו הוגש כתב אישום בבימ"ש מחוזי באר שבע מחברת בה היה רשום שמו של יאיר גולן ומספר הטלפון שלו, ואולם עד לרגע זה לא נחקר גולן ולו בתשאול פתוח...". טענת המשיב בתגובתו היא כי הפרסומים היו מתוכננים ומכוונים. מטרתם הייתה להפיץ תאוריית קשר הקושרת את המשיב לפרשת ריגול או למרגל, במספר הזדמנויות, ולכן אין להכיר בחסינות העניינית.

27. השאלה היא, למעשה, האם אופי הפרסומים היה "פוליטי", אז תוענק לחברת הכנסת ההגנה במסגרת החסינות במילוי תפקידה, או ביטוי "פרטי או אישי" שלא מוגן בגדרה של החסינות במילוי תפקיד (ראו: עניין בשארה, עמ' 324; ס' נבות, **חופש הביטוי של חבר הכנסת והזכות לשם טוב**, משפטים מ תשע"א 67, 80). כמוסבר במאמרה של פרופ' נבות, **"מפרשת בשארה עולה כי נוסף על שאלת היסוד הנפשי של הדובר, שני פרמטרים מרכזיים משמשים את מבחן "מתחם הסיכון הטבעי": אופייה של ההתבטאות ונסיבותיה. שימוש בשני פרמטרים אלה עשוי לסייע ביצירת הבחנות נוספות באשר לסוגי הביטויים המוגנים במסגרת החסינות"**. בהמשך מובאת ההבחנה כי **"המקרה של**

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

הוצאת דיבה נתפס כמקיים את הרכיב של אופי "פרטי". הדבר יכול ליצור חזקה של ביטוי לא מוגן, אלא אם הביטוי נאמר בנסיבותיו של נאום פוליטי מובהק" וכי "ייתכן ביטוי פוליטי מובהק שיש בו משום הוצאת דיבה". הבחנה זו מקובלת עלי. לפיכך, אדון בשלושה: היסוד הנפשי, אופי ההתבטאות ונסיבותיה.

ד(2) (ב) היסוד הנפשי

28. המבקשת לא הסתירה כי הדברים שאמרה וכתבה היו מתוכננים מראש. אין מדובר בפליטת פה, או בהתבטאויות ספונטאניות במהלך ראיון או אגב ויכוח. בפרסומים עצמם מופיעות מילים מהן ניתן ללמוד כי האמרות אודות המשיב תוכננו מראש. כך בנאומה במליאת הכנסת (הפרסום הראשון) אמרה המבקשת: **"בשם החסינות", "כחברת כנסת", "במסגרת מילוי תפקידי".** בראיונות (הפרסומים השני, השלישי והרביעי) אמרה המבקשת: **"יש לי חסינות ובדיוק בגלל זה יש לי חובה במסגרת מילוי תפקידי", "אני לא יודעת מה מותר לומר, אני יכולה לומר לך מה אני אומרת... לי יש חסינות וככזו אמרתי במליאת הכנסת".** בפרסום ברשת החברתית (הפרסום החמישי) כתבה המבקשת: **"סיפרתי בכנסת כפי חובתי ובמסגרת מילוי תפקידי",** ובמכתב התגובה ששלחה למשיב וצורף כתבה: **"דברי המובהקים בכנסת חוסים תחת חסינות פרלמנטרית מהותית וממילא לא ניתן לתבוע בגינם".** אמרותיה המקדימות כאמור, לפיהן היא אומרת או כותבת את דבריה אודות המשיב מכוח חסינותה כחברת כנסת ובמסגרת מילוי תפקידה, מצביעות על הכנה ותכנון מודע טרם הפרסום.

29. על פי הפסיקה, גם התנהגות מכוונת אשר בוצעה במספר הזדמנויות, וגם פרסומים חוזרים, יכולים לחסות תחת החסינות. בבג"ץ 11298/03 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ועדת הכנסת, נט(5), 865, 880 (2005), כבוד הנשיא א' ברק, נקבע: **"כיניתי אמת מידה זו כ"מיתחם הסיכון הטבעי". על-פיה התנהגות אסורה של חבר-כנסת – בין התנהגות מכוונת לבין התנהגות רשלנית, בין מתוך מחשבה פלילית ובין ללא מחשבה פלילית – נכנסת בגדר (או במיתחם) החסינות העניינית אם היא נכנסת במיתחם הסיכון המקצועי שהוא טבעי לחבר-כנסת".** בעניין התנועה למען איכות השלטון בישראל נדונה טיטוט כתב אישום בה יוחסו לחבר הכנסת מיכאל גורלובסקי שני מעשים של הצבעה כפולה, ונקבע כי מעשים אלה אינם נופלים בגדר החסינות העניינית על-פי מבחן "מיתחם הסיכון המקצועי", וכי התנהגות כזו אינה חלק מהסיכון המקצועי של חבר הכנסת.

30. בעניין בשארה חבר הכנסת נשא בשתי הזדמנויות שונות נאומים מחוץ לכנסת, בהם אמר דברי תמיכה, שבח ואהדה לארגון הטרור חיזבאללה. נקבע כי באותן נסיבות התקיים מבחן

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

הסיכון הטבעי, וכי העבירה של תמיכה בארגון טרור נעברה על ידי חבר הכנסת כחלק אינטגרלי מהפעולות הלגיטימיות של הבעת עמדה בסוגיות מדיניות-פוליטיות וכעניין נגרר או משני לה. לפיכך נקבע כי משעומדת לחבר הכנסת חסינותו העניינית בנוגע להתבטאויות, ההליכים הפליליים אשר ננקטו נגדו יבוטלו.

31. להכרה בקיומה של חסינות עניינית של חבר כנסת, גם בנסיבות בהן מדובר בהבעת דעה סדורה ומחושבת מראש, וגם אם חבר הכנסת חזר על הדברים במספר הזדמנויות, ובלבד שמדובר בהתבטאות פוליטית המצויה בלב הפעילות הפרלמנטרית, ראו גם בג"ץ 433/87 שמואל רכטמן נ' לשכת עורכי הדין, מחוז תל-אביב-יפו, פ"ד מא(4) 606, שם היה מדובר בשלוש התבטאויות של חברת הכנסת משלושה מועדים שונים. ת"א (י-ם) 11732-03-19 איתמר בן גביר נ' מיכל בירן (13.12.2020), שם הכיר בית המשפט בקיומה של חסינות עניינית של חברות הכנסת על בסיס מבחן מתחם הסיכון הטבעי, בנסיבות בהן היה מדובר בהתבטאויות בשתי הזדמנויות, ועל בסיס ההנחה, לפיה חברות הכנסת הכינו דף מסרים מראש, והתכוונו מראש לומר את הדברים. ת"א (שלום י-ם) 64735-04-21 ח"כ איתמר בן גביר נ' ח"כ יאיר גולן (31.12.2021), שם נדחתה התביעה מחמת חסינות הנתבע כחבר כנסת בנסיבות בהן היה מדובר בשלושה פרסומים ("ציוצים") לא ספונטניים.

32. בענייננו מדובר ב- 5 התבטאויות בטווח התאריכים 23.12.2024 עד 9.1.2025, אשר כאמור לעיל, פרסומן תוכנן מראש. התכנון המודע כמו גם החזרה על התוכן הם עדות לכוונה לפגוע בשמו הטוב של המשיב. כאמור, לצורך הדיון בבקשה לסילוק על הסף, ההנחה היא כי מדובר בלשון הרע. אך אפילו נתונים אלה, ובפרט צבר ההתבטאויות, יבססו נטייה להכרעה לטובת הסרת החסינות, הכף תיטה חזרה לכיוון החלת החסינות בשל אופי הפרסומים והנסיבות בהן פורסמו, כמוסבר בהמשך.

ד(2)ג) אופי ונסיבות הפרסום

33. הפרסום הראשון הוא נאום המבקשת כחברת כנסת מטעם מפלגת הליכוד במליאת הכנסת. הפרסומים השני, השלישי והרביעי הם ראיונות בתקשורת, בהם המבקשת, בין השאר, חזרה על דברים מהפרסום הראשון. הפרסום החמישי הוא פרסום מכתב התגובה של המבקשת למכתב ההתראה ששלח המשיב באמצעות באתר כוחו טרם הגשת התביעה, ברשתות חברתיות. כפי שנקבע בעניין בשארה, פסק דינו של כבוד הנשיא א' ברק: "הביטוי הפוליטי – הנאום, המאמר והריאיון – הם כלי עבודתו העיקריים של חבר הכנסת. באמצעות הביטוי הפוליטי מתאפשר לחבר הכנסת לבטא את עמדותיו ואת עמדת ציבור בוחריו בסוגיות ציבוריות. זהו תפקידו המרכזי של חבר הכנסת. חבר כנסת המתבטא

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

בעניינים פוליטיים מצוי בלב לבה של הפעילות הפרלמנטרית. הגנה על חבר הכנסת בפעילות זו היא תכליתה המרכזית של החסינות העניינית. (עמ' 325).

34. האופן בו הופצו ההתבטאויות הוא, אפוא, באמצעות כלי עבודתה של המבקשת כחברת כנסת: נאום במליאה, ראיונות בתקשורת ופרסום ברשתות חברתיות.

35. מטרת הפרסומים, לטענת המבקשת, הייתה להביע דעתה בעניין אחריות המשיב לאסון השבעה באוקטובר. נושא האחריות לאסון השבעה באוקטובר הוא בלב השיח הפוליטי, וראוי להגן על חברי כנסת אשר מתבטאים בנושא זה באמצעות החסינות העניינית. מנגד, טענת המשיב היא כי מטרת המבקשת הייתה להפיץ אודותיו תאוריות קשר באופן שפוגע בשיח הדמוקרטי, כדברי כבוד הנשיא "עמית ברע"א 1954-24 **נתנאל וקנין נ' קיבוץ ניר דוד - אגודה שיתופית** (7.1.2025) ("**עניין קיבוץ ניר דוד**") : "**תיאוריות קשר שקריות פוגעות לא רק בנפגע הישיר, קרי, במי שיוחסו לו מעשים כאלה ואחרים. המדובר בסכנה לדמוקרטיה בשל הפגיעה ביכולת של חלקים מהציבור להבחין בין אמת לשקר. כאשר חלק מהציבור מאמין בקונספירציות שקריות, אזי תמונת המציאות של הציבור אינה אותה תמונה, וחלקים בציבור אינם חיים על אותו מישור עובדתי אלא בעולם מציאות אחר. כך לא ניתן לנהל הליך דמוקרטי אמיתי ומדובר בפגיעה בליבת הדמוקרטיה. לטעמי, נכון לימים אלה, דומה כי זו הבעיה המרכזית בתחום איסור לשון הרע.**"

36. הצדדים הם פוליטיקאים המצויים בשני קצות הקשת הפוליטית. גם אם הפרסומים הם הבעת דעה לגבי אחריות המשיב לאסון השבעה באוקטובר, ואף אם מדובר בהעלאת תאוריות קשר נגד המשיב, יש בהם ביטוי מובהק ליריבות הפוליטית בין הצדדים, ולכן, יש לסווגם כבעלי אופי פוליטי מובהק. אף שמדובר בהתבטאויות נגד המשיב עצמו, הרקע להן הוא הבדלי הדעות הפוליטיות בין הצדדים, ולכן לא מדובר בהתבטאויות בעלות אופי "פרטי" או "אישי", ויש להחיל עליהן, כנקבע בפסיקה, את החסינות העניינית.

37. בהינתן ההנחה, לצורך הדיון בבקשה, בדבר נכונות טענותיו של המשיב כפי שפורטו בכתב התביעה, כלומר אי נכונותו של התוכן שפרסמה המבקשת אודות המשיב, המסקנה כאמור לעיל היא קשה, שכן פרסומים אודות חשד לריגול לטובת האויב שהביא לאסון הכבד של השבעה באוקטובר הם האשמה שחומרתה רבה, והם פוגעים פגיעה משמעותית בשמו הטוב של המשיב. להיבט זה ראו מאמרה של פרופ' נבות, עמ' 111-112, להצרת מבחן "מתחם הסיכון הטבעי" במקרה קצה. אשר לטענת המשיב בנושא הפצת תאוריית קשר, כאמור **בעניין קיבוץ ניר דוד**, הפצת תאוריית קשר פוגעת פגיעה אנושה בשיח הדמוקרטי, שכן היא יוצרת מציאות מדומה. לעניין זה ראו א' חיות, **על שקרים ואמיתות חלקיות ועל חופש**

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 51804-02-25 גולן נ' גוטליב

הביטוי האמנותי, 75 שנות עצמאות במשפט (ד' ברק-ארו, 2023), 19, שם צוין כי התאמת הכללים הרגולטוריים והמשפטיים בעניין חופש הביטוי בכלל, ובעניין חופש הביטוי והיצירה האמנותיים בפרט, למציאות שמשנתה תדיר, היא סוגיה חשובה הראויה לדיון ולליבון הן במישור המשפטי, והן במישור החברתי. (עמ' 24). כן ראו האמור בפסקה 3 לפסק דינו של הנשיא י' עמית, אודות הצורך לברר האם על מנת להתמודד עם תופעות מעין אלה, יצלחו למלאכה כלים של חוק איסור לשון הרע. מכל מקום, לאור הפסיקה בעניין בשארה כאמור לעיל, בנסיבות בהן סיווג הפרסומים הוא פוליטי, חלה החסינות העניינית.

38. לאור האמור, הפרסומים נושא התביעה הם בעלי אופי פוליטי, נאמרו לצורך ניגוח יריב פוליטי בעניין שבלב השיח הציבורי והוא האחריות לאסון השבעה באוקטובר. הדברים נאמרו במליאת הכנסת ובאמצעות ראיונות ופרסום ברשתות חברתיות, שהם כלי העבודה של המבקשת כחברת כנסת וליבת פעילותה. אף שהפרסומים היו מתוכננים מראש ואף אם מדובר בלשון הרע ובהפצת תאוריית קשר, בשל היותם שיח פוליטי, ובשים לב שחסינות חבר כנסת בעבירת ביטוי היא רחבה, הם נופלים לגדר "מתחם הסיכון הטבעי". כלומר, הפרסומים הם הבעת דעתה של המבקשת "בעת מילוי תפקידה ולמען מילוי תפקידה, כחברת כנסת". לפיכך, יש לחסותם תחת החסינות העניינית.

ה. סוף דבר

39. התביעה נדחת. בשים לב לכך שההליך הסתיים בשלב הדיוני המוקדם ללא בירור טענות הצדדים לגופו של עניין, ולאור יתר הנסיבות כמפורט לעיל, כל צד יישא בהוצאותיו.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ח אב תשפ"ה, 12 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.

עדנה יוסף-קוזין, שופטת

